

2001-06-29

0403-0102047

2001-04-09

N2000/10904/TP

Näringsdepartementet
Enheten för transportpolitik

103 33 Stockholm

Remissyttrande över Statskontorets rapport 2000:51: Hela resan är målet – en utvärdering av handikappolitiken inom transportområdet.

Sammanfattning

Sjöfartsverket arbetar inom ramen för sitt sektorsansvar med frågan om tillgänglighet för funktionshindrade och andra grupper med särskilda behov. Åtgärder inom flera av de bristområden Statskontoret pekar på i sin rapport är under utveckling. Sjöfartsverket arbetar bl.a. med att skaffa kunskap och ta fram informationsmaterial om hur fartyg och hamnterminaler och bryggor skall handikappanpassas. Detta material skall sedan delges alla berörda aktörer inom passagerarsjöfarten.

När det gäller den internationella färjesjöfarten bör den svenska synen på handikappanpassning drivas aktivt i internationella fora. Sjöfartsverket vill vidare peka på behovet av att definiera begreppet tillgänglighet. Regionala särlösningar kan därvid undvikas samtidigt som hela-resan-perspektivet säkerställs.

Vidareutvecklingen av tillgänglighetsarbetet inom transportområdet

Sjöfartsverkets och de övriga trafikverkens och Rikstrafikens arbete med tillgänglighet för funktionshindrade och andra grupper med särskilda behov har utvecklats åtskilligt det senaste året. De stora projekt som pågår är utvärderingen av handikappolitiken under Vägverkets ledning samt projektet Hela Resan som drivs av Rikstrafiken. Utvärderingen av handikappolitiken skall belysa effekterna av den förda politiken och vilka styrmedel som framför allt påverkat handikappanpassningen. Inom ramen för detta, och som en del i trafikverkens uppdrag, görs även en översyn av regelverket och vilka sanktionsmöjligheter som finns för att åstadkomma bättre handikappanpassning. Inom projektet Hela Resan skall problemen vad gäller tillgäng-

Datum
2001-06-29

Vår beteckning
0403-0102047

lighet i en hel reskedja definieras liksom gränsdragningen mellan de olika myndigheternas ansvarsområden. Förslag till metoder för att utveckla en nationell standard för graden av tillgänglighet på vissa områden skall också tas fram. Projekten i sin helhet täcker stora delar av de bristområden som Statskontoret pekar ut i sin rapport.

Avsnitt 3.2.2 Trafikverkens arbete med handikappanpassning

Sjöfartsverkets arbete med handikappanpassning

Sedan hösten 2000 arbetar Sjöfartsverket aktivt med frågan om handikappanpassning av fartyg, hamnterminaler och bryggor. Verket deltar bl.a. i ett projekt som drivs av Rikstrafiken i samarbete med övriga trafikverk, andra av trafikorganisationer och handikappförbund. Vidare samarbetar Sjöfartsverket med Västra Götalandsregionens Handikappkommitté för att ta fram förslag till standard/normer för handikappanpassning av fartyg, hamnterminaler och bryggor. Det gäller såväl den inrikes skärgårdstrafiken som den internationella passagerarfärjetrafiken. Betydande resurser, både budget- och personalmässigt, läggs på arbetet med tillgänglighet för funktionshindrade och andra grupper med särskilda behov. Arbetet är en del i Sjöfartsverkets sektorsuppgifter där ovanstående projekt skall leda till ökad kunskap om handikappanpassning. Denna kunskap skall sedan förmedlas till alla aktörer som berörs av handikappanpassning inom sjöfarten.

Avsnitt 3.4.3 samverkan med handikapporganisationer

Rikstrafikens Rådgivande delegation är av stor betydelse för dialogen och samverkan mellan de statliga myndigheterna och handikapporganisationerna. Emellertid bör delegationens form som informationsforum vidareutvecklas till ett forum för mer strategiska frågor om samarbete och samverkan.

Sjöfartsverket bör driva den svenska synen på anpassning i internationella sammanhang

Den internationella färjesjöfarten till och från Sverige styrs av regler och åtaganden som gjorts på internationell basis. Om nationella särkrav ställs på de svenska operatörerna kan det innebära att dessa står i strid med internationella åtaganden och överrenskommelser. Det kan också komma att innebära en konkurrensnackdel för de svenska operatörerna. Sjöfartsverket anser att det är av vikt att i internationella fora driva den svenska synen på handikappanpassning av sjöfarten. Genom att verka för internationella åtaganden och överrenskommelser kan ökad tillgänglighet för funktionshindrade och andra grupper med särskilda behov åstadkommas.

Datum
2001-06-29

Vår beteckning
0403-0102047

Boverkets handikappansvar på transportområdet bör förtydligas

Sjöfartsverket instämmer i Statskontorets bedömning att Boverket som föreskrivande myndighet för terminaler skulle kunna spela en större roll i handikappanpassningen på transportområdet.

Avsnitt 6.5.2 anpassning av fordon i kollektivtrafik

Tillsynsansvaret för Sjöfartsverkets föreskrifter gällande handikappanpassning vilar på Sjöfartsinspektionen och kontrolleras vid besiktningar.

Avsnitt 7.2.2 Förslag

Må och ansvar för hela reskedjan bör klargöras

Sjöfartsverket deltar tillsammans med övriga trafikverk i projektet Hela Resan som drivs av Rikstrafiken. Projektet syftar till att ta fram en metod för att definiera tillgänglighet i hela reskedjan. Genom detta skall gränsdragningar göras mellan de myndigheter som berörs så att ett heltäckande ansvar för hela resan åstadkoms.

Avsnitt 7.5 Tre frivilliga komplement till lagar och föreskrifter

Information till aktörerna inom passagerarsjöfarten genom handböcker och allmänna råd är ett verktyg för dessa att på frivillig basis vidta åtgärder. Detta är ett bra komplement till föreskrifter och är att föredra inom den internationella färjesjöfarten.

Sjöfartsverket anser det angeläget att begreppet liksom graden av tillgänglighet genom standarder eller normer för terminaler, som till största delen konstrueras på ett likvärdigt sätt för alla trafikslag, formuleras på en nationell nivå. I detta vilar även samordningsvinster mellan trafikverken samt ett säkerställande av hela-resan-perspektivet.

I handläggningen av detta ärende som avgjorts av generaldirektören Jan-Olof Selén, har deltagit sjösäkerhetsdirektören Johan Franson, chefen för Sjöfart och Samhälle Lars Vieweg och byrådirektören Petra Thunegard, den sistnämnde föredragande.

Jan-Olof Selén

Petra Thunegard